

Sergilenecek her hangi bir kaba davranış, her şeyden önce davranış sahibinin hayatını şekillendirdiği ve sonuçta gelecektir. Hadis bilginleri, Hz. Peygamber'in bizzat yaşadığı ve emrine tavsiye ettiği ve ahlak kaidelerini ihtiva eden hadisleri, topladıkları ve hadise kitaplarında, "Kitab'ul Edeb", "B'ul Edeb" gibi özel başlıklar altında bir araya getirmişlerdir. Edep kurallarının banyu, k bir bilmem, Hz. Peygamber'in birer sünneti olduğu gibi, daha önce geçedilen peygamberlerin de sünnetidir.

ve Rivayetlerle sabit olan edep ve g'zel ahlak hakkındaki Peygamber emirleri emrettiği ve ilgilendirdiği iş ve terbiye etme konumunda olan her kişinin bu emirleri önce şahsında uygulaması, daha sonra da terbiyesi altında bulundurduğu kişileri bu g'zel ahlak ile bezemeye alışması gerekir. Kur'an'ın bu konudaki uyarısı ağıttır:

10;1614;1575;1571;1614;1610;1617;1615;1607;1614;1575;1575;1604;1617;1614;1584;1616;1610;1606;1614;1570;1605;1614;1606;1615;1608;1575; 1602;1615;1608;1575;1571;1614;1606;1601;1615;1587;1614;1603;1615;1605;1618;1608;1614;1571;1614;1607;1618;1604;1616;1610;1603;1615;1605;1618;1606;1614;1575;1585;1611;1575;1608;1614;1602;1615;1608;1583;1615;1607;1614;1575;1575;1604;1606;1617;1614;1575;1587;1615;1608;1614;1575;1604;1618;1581;1616;1580;1614;1575;1585;1614;1577;1615; 1593;1614;1604;1614;1610;1618;1607;1614;1575;1605;1614;1604;1614;1575;1574;1616;1603;1614;1577;1612;1594;1616;1604;1614;1575;1592;1612;1588;1616;1583;1614;1575;1583;1612; 1604;1614;1575;1610;1614;1593;1618;1589;1615;1608;1606;1614;1575;1604;1604;1617;1614;1607;1614; 1605;1614;1575;1571;1614;1605;1614;1585;1614;1607;1615;1605;1618;1608;1614;1610;1614;1601;1618;1593;1614;1604;1615;1608;1606;1614;1605;1614;1575;

1610;1615;1572;1618;1605;1614;1585;1615;1608;1606;1614;.

ve "Ey inananlar! Kendinizi ve çocuklarınızı Cehennem ateşinden koruyun; onun yakıtı, insanlar ve taşlardır; g'revlileri, Allah'ın kendilerine verdiği emirlere baş kaldırmayan, kendilerine emredilenleri yerine getiren pek haşin meleklerdir" (Tahrim, 66/6). Bu ayette y'ce Allah, hem kendimizi, hem de himayemiz altında bulunup, yetiştirmekle sorumlu olduğumuz çocuklarımızı Allah ve Peygamberi'nin razı olduğu g'zel davranış biçimleriyle bezeyerek iyi birer m'min, "g'zel" birer insan olmalarını sağlamamızı istemektedir. Her toplumun kendi sosyal yapısına g're ahlak anlayışı vardır. M'sl'manlığa g're ahlak b'n temel il'edil;u'm;s'u'm;n'u'm; Allah'ın koyduğu il'edil;u'm;ler oluşturur. Bu il'edil;u'm;lere aykırı olarak ahlak b' geliştirilemez. K'it'u'm;rler arasındaki etkilenmelerde, milli benliğe aykırı tutumlardan kaçınmak nasıl gerekli ise, dinin bizzat belirlediği adabın da, k'it'u'm;rel etkilenmelere kurban edilmemesine dikkat etmek kaçınılmazdır. S'zgelimi, yemeği sağ elle yemek, İslam'ın il'edil;u'm;lere g'ore s'u'm;nnet, yani bir Peygamber tavsiyesidir. Yabancı k'it'u'm;rlerin etkisi ile, "muaşeret adabındandır" diye

günahtır ve araştırmakta bulunmayınız ve bazınız bazınızı gıybet etmeyiniz. Sizden biriniz
ölöl; kardeřinin etini yemeyi sever mi? (Bilakis) Onu kerih görmüř olursunuz.
Artık Allah'tan korkunuz, řüphe yok ki, Allah Teâlâ tevbeleri kabul edicidir,
çok esirgeyicidir” (Hucurat 49/ 12) buyurmuřtur. Peygamberimiz (a.s.) ise bu hususu
řöyle ifade etmektedir:

إِيَّاكُمْ
وَالظَّنَّ
فَإِنَّ
الظَّنَّ
أَكْذَبُ
الْحَدِيثِ،
وََﻷ
تَجَسَّسُوا
48; وﻷََ
تَحَسَّسُوا
48; وََﻷ
تَنَافَسُوا
48; وََﻷ
تَحَاسَدُوا
48; وﻷََ
تَبَاغَضُوا
48; وﻷََ
تَدَابَرُوا
48; وَكُونُوا
عِبَادَ
اللّهِ
إِخْوَانًا
كَمَا
أَمَرَكُمُ
اللّهُ
تَعَالَى
الْمُسْلِمِ
أَخُو
الْمُسْلِمِ
48; َﻷ
يَظْلِمُهُ،
وﻷََ
يَخْذُلُهُ،
وََﻷ
يَحْقِرُهُ
بِحَسْبِ
امْرِئٍ مِنَ
الشَّرِّ
أَنْ
يَحْقِرَ
أَخَاهُ
الْمُسْلِمُ
كُلِّ

(a.s.) صل من قطعك
واعط من حرمك
واعف عمن ظلمك " "
Senin ile iliřkiyi kesen kimse ile iliřkini sürdür, seni mahrum edene ver, sana
zulmedeni bađıřla"[15] buyurmuřtur. 12. Evlere girerken kurallara uymak. Evlere girmeden
önce zil çalarak veya kapı tıklatılarak izin istenir, buyurun edilince girilir ve selam
verilir. Bu hususu yüce Allah řöyle ifade etmektedir:
يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوا لَا
تَدْخُلُوا
بُيُوتًا
غَيْرَ
بُيُوتِكُمْ
حَتَّى
تَسْتَأْنِس
15;وا
وَتُسَلِّمُ
08;ا عَلَى
أَهْلِهَا
ذَلِكُمْ
خَيْرٌ
لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُون
14; “Ey inananlar! Evlerinizden bařka evlere, izin almadan, seslenip sahiplerine selam
vermeden girmeyiniz. Eđer düřünürseniz bu sizin için daha iyidir”
(Nur 24/27). İzin verilmez ise girilmemeli ve eve kabul etmedi diye de alınmamalıdır.
Çünkü gitmek istediđimiz kimse müsait olmayabilir, bir mazereti
bulunabilir. Bu husus Kur'an'da řöyle bildirilmektedir:
فَإِنْ لَمْ
تَجِدُوا
فِيهَا
أَحَدًا
فَلَا
تَدْخُلُوهَ
75; حَتَّى
يُؤْذَنَ
لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ
لَكُمْ
ارْجِعُوا
فَارْجِعُوا
هُوَ أَزْكَى
لَكُمْ
وَاللَّهُ
بِمَا
تَعْمَلُونَ

